

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР БОРАИ МИНТАҚАҲОИ ОЗОДИ ИҚТИСОДӢ

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2011, №3, мод.167)
(Қонуни ҶТ аз 2.01.2019 № 1581, аз 20.06.2024 №2077).

Қонуни мазкур асосҳои ташкилию ҳуқуқӣ, иқтисодии таъсис, идоракунӣ, фаъолият ва барҳамдиҳии минтақаҳои озоди иқтисодиро дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян намуда, тартиби татбиқи низоми махсуси ҳуқуқии фаъолияти соҳибкорӣ ва сармоягузорию дар минтақаҳои озоди иқтисодӣ ба танзим медарорад (Қонуни ҶТ аз 2.01.2019 № 1581).

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- минтақаи озоди иқтисодӣ - қитъаи алоҳидаи (маҳдуди) ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ҳудуди аниқ муқарраркардашуда, ки дар он барои фаъолияти соҳибкорӣ ва сармоягузорӣ шароити имтиёзноки иқтисодӣ ва низоми махсуси ҳуқуқӣ муҳайё карда шудааст (Қонуни ҶТ аз 2.01.2019 № 1581);
- низоми махсуси ҳуқуқии минтақаи озоди иқтисодӣ - маҷмӯи меъёрҳои ҳуқуқие, ки тартиби фаъолият кардан, шартҳои махсуси андозбандӣ ва муомилоти асбобӣ, гумрукӣ, муносибатҳои меҳнатӣ ва ғайраро дар ҳудуди минтақаи озоди иқтисодӣ муқаррар менамоянд;
- инфрасохтори минтақаи озоди иқтисодӣ - маҷмӯи ҷузъҳо, ки барои таъмини шароити фаъолияти истехсолӣ ва хоҷагидорӣ дар ҳудуди минтақаи озоди иқтисодӣ муқаррар гардида, аз девори муҳофизатӣ, бино ва иншоот, объектҳои муҳандисӣ ва техникии ободони минтақа, ҳифзи муҳити зист ва таъиноти иҷтимоӣ иборат мебошад;
- мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озоди иқтисодӣ мақомоти давлатӣ, ки аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои таъсис, идора, фаъолият ва барҳамдиҳии минтақаҳои озоди иқтисодӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ваколатдор карда шудааст;
- маъмурияти минтақаи озоди иқтисодӣ - ташкилоте, ки мақоми муассисаи давлатиро доро буда, минтақаи озоди иқтисодиро идора мекунад;
- феҳристи ягонаи субъектҳои минтақаҳои озоди иқтисодӣ – маҳзани маълумот оид ба субъектҳои минтақаи озоди иқтисодӣ, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис ёфтаанд (Қонуни ҶТ аз 20.06.2024 №2077);
- ширкати хизматрасони – субъекти минтақаи озоди иқтисодӣ, ки хизматрасониҳои инфрасохторӣ, сохтмони иншооти инфрасохторӣ ва дигар хизматрасониҳои шабеҳро дар асоси шартнома барои фаъолияти минбаъдаи

субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ пешниҳод менамояд ([Қонуни ҶТ аз 20.06.2024 №2077](#));

- принципи “равзанаи ягона” – шакли пешниҳоди хизматрасониҳои давлатӣ дар ҳудуди минтақаи озои иқтисодӣ, ки кам кардани иштироки докталабонро дар ҷамъоварӣ ва оморасозии ҳуҷҷатҳо, инчунин маҳдуд намудани робитаи мустақими онҳо бо субъектҳои пешниҳоди хизматрасониҳои давлатӣ пешбинӣ менамояд ([Қонуни ҶТ аз 20.06.2024 №2077](#));
- буҷети маъмурияи минтақаи озои иқтисодӣ - маблағе, ки барои таъсис ва хароҷоти хоҷагидории минтақаи озои иқтисодӣ ва таъмини мақсаду вазифаҳои он истифода бурда мешавад;
- фондҳои рушди минтақаҳои озои иқтисодӣ - маҷмӯи маблағгузорию, ки барои ташкил ва таъмини рушди инфрасохтори минтақаҳои озои иқтисодӣ, инчунин барои расонидани кӯмаки молиявӣ ба субъектҳои фаъолияти соҳибкории дар минтақаҳои озои иқтисодӣ бақайдгирифташуда истифода карда мешавад;
- шурои нозирони минтақаҳои озои иқтисодӣ - мақоми машваратӣ, эксперти ва ҳамоҳангсози фаъолияти минтақаҳои озои иқтисодӣ ([Қонуни ҶТ аз 2.01.2019 № 1581](#), [Қонуни ҶТ аз 20.06.2024,2077](#));
- субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ - субъектҳои фаъолияти соҳибкорие, ки новобаста ба шакли ташкилию ҳуқуқияшон, мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи маъмурияи минтақаи озои иқтисодӣ ба қайд гирифта шудаанд ([Қонуни ҶТ аз 2.01.2019 № 1581](#));
- тасдиқномаи субъекти минтақаи озои иқтисодӣ - ҳуҷҷати тасдиқкунандаи ҳуқуқи фаъолият ва истифода кардани низоми махсуси ҳуқуқии минтақаи озои иқтисодӣ ([Қонуни ҶТ аз 2.01.2019 № 1581](#));
- бизнеснақша - ҳуҷҷате, ки аз ҷониби субъекти минтақаҳои озои иқтисодӣ оид ба лоиҳаи сармоягузорӣ пешниҳод гардида, дар он иттилооти муфассал дар бораи муҳлати хароҷотбарорӣ, самаранокӣ, талабот ва омӯзиши бозор дарҷ карда мешавад ([Қонуни ҶТ аз 2.01.2019 № 1581](#)).

Моддаи 2. Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи минтақаҳои озои иқтисодӣ

Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи минтақаҳои озои иқтисодӣ ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, иборат мебошад ([Қонуни ҶТ аз 2.01.2019 № 1581](#)).

Моддаи 3. Мақсадҳои таъсиси минтақаҳои озои иқтисодӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

Минтақаҳои озои иқтисодӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсадҳои зерин таъсис дода мешаванд:

- рушди иқтидори иқтисодӣ ва иҷтимоии ҷумҳурӣ, минтақаҳо ва маҳалҳои алоҳидаи он;
- фароҳам овардани шароити мусоид барои ҷалби сармоягузорӣ ба бахшҳои воқеии иқтисодиёт;
- нигоҳдории ҷойҳои кори мавҷуда ва ташкили ҷойҳои нави корӣ;
- ҷалби техникаи муосир ва технологияи инноватсионӣ;
- ташкил ва рушди инфрасохтори муосири нақлиётӣ, истеҳсоли ва иҷтимоӣ;
- беҳтар кардани сифати идоракунӣ, таъмини самараноки истеҳсолот ва истеҳсоли маҳсулоти дар бозори ҷаҳонӣ рақобатпазир;
- баланд бардоштани иқтидори содирот ва рушди истеҳсолоти ивазкунандаи воридот;
- ғанӣ гардонидани бозори дохилӣ;
- фаъолгардони муносибатҳои иқтисодии хориҷӣ ва минтақаҳо;
- азхудкунии мавзӯҳои нав ва таъмини рушди шаҳрсозӣ;
- нигоҳдорӣ ва истифодаи самарабахши захираҳои табиӣ барқароршаванда ва барқарорнашаванда.

Моддаи 4. Фаъолият дар минтақаҳои озои иқтисодӣ

1. Дар минтақаҳои озои иқтисодии ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонанд намудҳои фаъолият, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накардааст, амалӣ карда шаванд. Номгӯи самтҳои афзалиятнок ва намудҳои фаъолияти манъкардашуда дар низомномаи минтақаҳои озои иқтисодӣ муқаррар карда мешаванд ([Қонуни ҶТ аз 2.01.2019 № 1581](#)).
2. Субъектҳои минтақаҳои озои иқтисодӣ ба амалӣ намудани якчанд намудҳои фаъолият ҳуқуқ доранд.

Моддаи 5. Намудҳои минтақаҳои озои иқтисодӣ

1. Минтақаҳои озои иқтисодӣ вобаста ба хусусияти фаъолиятшон ба намудҳои муайян ҷудо мешаванд ва инчунин метавонанд хусусиятҳои якчанд намуди минтақаҳои озои иқтисодиро дар бар гиранд. Минтақаи озои иқтисодӣ метавонад аз якчанд қитъаи алоҳидаи таҳти идораи ягона иборат бошад ([Қонуни ҶТ аз 2.01.2019 № 1581](#)).
2. Минтақаҳои озои иқтисодиро дар чунин намудҳо таъсис додан мумкин аст:
 - саноатӣ (истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ);
 - савдо ва тиҷоратӣ;
 - хизматрасонӣ;
 - инноватсионӣ, илмӣ-таҳқиқотӣ ва ҷорикунанда ([Қонуни ҶТ аз 20.06.2024 №2077](#));
 - комплексӣ ([Қонуни ҶТ аз 20.06.2024 №2077](#)).
3. Минтақаи озои иқтисодии саноатӣ (истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ) минтақае мебошад, ки ба ҳавасмандгардони рушди соҳаи саноат равона карда шудааст. Ин намуди минтақаҳо бо роҳи ба низоми махсуси ҳуқуқи

минтақаҳои озоди иқтисодӣ гузаронидани ташкилотҳои мавҷудаи алоҳида ва субъектҳои хоҷагидорӣ барпо карда мешаванд. Дар ин намуди минтақаҳо таҷдиди сохтор, азнавсозӣ, тағйир додани самти фаъолияти корхонаҳо бо мақсади ҷалби сармоя ба соҳаҳои афзалиятноки саноатӣ, самти инноватсионӣ, ҷорӣ намудани технологияи муосир амалӣ карда мешаванд.

4. Минтақаи озоди иқтисодии савдо ва тиҷоратӣ минтақаи озоди иқтисодие мебошад, ки ҳудуди он барои такмилдиҳӣ, коркард, ба навъҳо ҷудокунӣ, борбандӣ, тамғагузорӣ ва нигоҳдории молҳои ба минтақа воридшаванда бо мақсади минбаъд ба ҳудуди гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид намудан ва ё аз ҳудуди гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон содир намудан истифода мегардад. Минтақаҳои озоди иқтисодии савдо ва тиҷоратӣ дар фурудгоҳҳо, истгоҳҳои роҳи оҳан, нуқтаҳои бо ҳам пайвастшавандаи магистралҳои нақлиёти автомобилгард, маҳалҳои наздисарҳадӣ ва дар қитъаҳои дигари маҳдудкардаи ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис дода мешаванд, ки аз тариқи онҳо интиқоли байналмилалии молу маҳсулот мунтазам сурат мегирад ([Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581](#)).
5. Минтақаи озоди иқтисодии хизматрасонӣ минтақаи озоди иқтисодие мебошад, ки дар ҳудуди он корхонаю ташкилотҳои хӯроки умумӣ, хизматрасонии сайёҳӣ, табобатӣ ва муолиҷавӣ, машваратӣ (консалтингӣ), муҳандисӣ-техникӣ (инжинирингӣ), миёнаравӣ, молиявӣ ва қарзӣ, аудиторӣ, суғуртавӣ ва дигар хизматрасониҳо ҷойгир шудаанд.
6. Минтақаи озоди иқтисодии инноватсионӣ, илмию таҳқиқотӣ ва ҷорикунанда минтақаи озоди иқтисодие мебошад, ки дар ҳудуди он фаъолияти корхонаву ташкилотҳои илмию таҳқиқотӣ, илмию таълимӣ, таҷрибавию конструкторӣ, такмили ихтисос, истеҳсолоти таҷрибавӣ дар соҳаи технологияи муосири истеҳсоли молу маҳсулот ва кашфиётҳои нави самараноки техникӣ (ноу-хау) ба роҳ монда мешавад.
7. Таъсиси минтақаҳои инноватсионӣ, илмӣ-таҳқиқотӣ ва ҷорикунанда дар қитъаҳои алоҳидаи Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар онҳо марказҳои илмию таълимӣ, илмию таҳқиқотӣ, марказҳои истеҳсолӣ, инноватсионӣ, таълимӣ ва технопаркҳо ҷамъ оварда шудааст, иҷозат дода мешавад.
8. Минтақаи озоди иқтисодии комплексӣ минтақаи озоди иқтисодие мебошад, ки хусусиятҳои якчанд намуди минтақаҳои озоди иқтисодӣ иқтисодӣ (саноатӣ (истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ), савдо ва тиҷоратӣ, хизматрасонӣ, инноватсионӣ, илмию таҳқиқотӣ ва ҷорикунанда)-ро дар бар мегирад ([Қонуни ҚТ аз 20.06.2024 №2077](#)).

Моддаи 6. Мӯҳлати фаъолияти минтақаҳои озоди иқтисодӣ

Минтақаҳои озоди иқтисодӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба мӯҳлати то 50 сол, вобаста ба хусусият, намуди фаъолияти минтақаи озоди иқтисодӣ, фаъолияти имрӯза ё ояндаи ҳудуди он ва вобаста ба мақсаду вазифаҳои аниқи минтақаи озоди иқтисодӣ таъсис дода мешаванд.

Моддаи 7. Дароз намудани мӯҳлати фаъолияти минтақаи озои иқтисодӣ

Мӯҳлати фаъолияти минтақаи озои иқтисодӣ бо пешниҳоди асосноки мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озои иқтисодӣ, ки на кам аз ду сол пеш аз тамом шудани мӯҳлати таъсиси минтақаи озои иқтисодӣ ирсол мегардад, бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дароз карда мешавад. Мӯҳлати дарозкардашудаи фаъолияти минтақаи озои иқтисодӣ набояд аз мӯҳлати таъсиси минтақаи озои иқтисодӣ зиёд бошад.

БОБИ 2. ТАРТИБИ ТАЪСИС ДОДАНИ МИНТАҚАҲОИ ОЗОИ ИҚТИСОДӢ

Моддаи 8. Тартиби пеншиҳодҳо оид ба таъсиси минтақаҳои озои иқтисодӣ

1. Пешниҳодҳо оид ба таъсиси минтақаҳои озои иқтисодӣ бо замимаи ҳуҷҷатҳои зарурӣ, ки дар қисми 2 моддаи мазкур пешбинӣ гардидаанд, аз ҷониби мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, ки дар ҳудуди маъмурии он бунёди минтақаҳои озои иқтисодӣ пешбинӣ шудааст, дар шакли дархост ба мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озои иқтисодӣ ирсол мегардад. Мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озои иқтисодӣ тибқи талаботи Қонуни мазкур ба баррасии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таклифҳо пешниҳод менамояд ([Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581](#)).
2. Барои таъсиси минтақаи озои иқтисодӣ ҳуҷҷатҳои зерин пешниҳод карда мешаванд:
 - нақшаи ҳудуд ва сарҳади минтақаи озои иқтисодӣ;
 - лоиҳаи низомномаи минтақаи озои иқтисодӣ;
 - асоснокии техникӣ ва иқтисодии таъсиси минтақаи озои иқтисодӣ;
 - асоснокии самаранокии молиявии таъсиси минтақаи озои иқтисодӣ.

Моддаи 9. Таъсиси минтақаҳои озои иқтисодӣ

1. Қарор дар бораи таъсиси минтақаҳои озои иқтисодӣ аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул карда мешавад.
2. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон лоиҳаи низомнома ва нақшаи ҳудудии минтақаи озои иқтисодиро барои тасдиқ ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд.
3. Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон низомномаи минтақаи озои иқтисодӣ ва ҳудуди онро тасдиқ менамояд.
4. Манбаъҳои маблағгузориҳои хароҷот барои таъсис ва фаъолияти минтақаҳои озои иқтисодӣ, аз ҷумла нигоҳдориҳои маъмурияти минтақаи озои иқтисодӣ дар марҳилаи ташкил ва сохтмони инфрасохтори аввалиндараҷаи минтақаи озои иқтисодиро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Моддаи 10. Тартиби додан ва бозхонди мақоми субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ

1. Тартиби баррасии ариза ва додани мақоми субъекти минтақаи озоди иқтисодӣ дар асоси низомномаи минтақаи озоди иқтисодӣ сурат мегирад.
2. Соҳибмулкони иншооти ғайриманқул, ки дар ҳудуди минтақаи озоди иқтисодӣ то таъсисёбии минтақаи озоди иқтисодӣ ҷойгир шудаанд, мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқи истифодабарии қитъаҳои замини зериншоотҳои худро нигоҳ медоранд.
3. Ба соҳибмулкони иншооти ғайриманқули дар моддаи мазкур зикргардида имконияти дар муддати се соли давраи гузариш ҳуқуқи интихоб намудани низоми ҳуқуқии минтақаҳои озоди иқтисодӣ ва гирифтани мақоми субъекти минтақаи озоди иқтисодӣ ва ё дар низоми муқаррарӣ мутобиқи қонунгузориҳои андоз ва гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият намудан дода мешавад.
4. Маъмурияти минтақаи озоди иқтисодӣ ба субъекти бақайдгирифташудаи минтақаи озоди иқтисодӣ тасдиқномаи субъекти минтақаи озоди иқтисодиро месупорад. Намунаи тасдиқнома аз ҷониби мақоми ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озоди иқтисодӣ тасдиқ карда мешавад ([Қонуни ҶТ аз 2.01.2019 № 1581](#)).
5. Бозхонди ихтиёрии мақоми субъекти минтақаи озоди иқтисодӣ аз ҷониби маъмурияти минтақаи озоди иқтисодӣ дар ҳолатҳои қатъи фаъолияти соҳибкори инфиродӣ ва ё барҳамхӯрии шахси ҳуқуқӣ тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода мешавад.
6. Дар сурати аз тарафи субъекти минтақаи озоди иқтисодӣ риоя нашудани қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва иҷро нагардидани муқаррароти шартнома дар бораи фаъолият дар минтақаи озоди иқтисодӣ маъмурияти минтақаи озоди иқтисодӣ дар асоси низомномаи минтақаи озоди иқтисодӣ дар бораи бозхонди мақоми субъекти минтақаи озоди иқтисодӣ ҳуқуқи қарор қабул намуданро дорад.
7. Маъмурияти минтақаи озоди иқтисодӣ баъди ба шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ додани мақоми субъекти минтақаҳои озоди иқтисодӣ ва инчунин пас аз қатъи фаъолияти субъекти минтақаи озоди иқтисодӣ дар мӯҳлати се рӯзи корӣ ба мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озоди иқтисодӣ, мақомоти андоз ва гумрук оид ба масъалаҳои мазкур маълумот пешниҳод менамояд.
8. Маълумот дар бораи додан ва бозхондани мақоми субъекти минтақаи озоди иқтисодӣ ба китоби баҳисобгирии субъектҳои минтақаи озоди иқтисодӣ дохил карда мешавад.

Моддаи 11. Маркази ягонаи хизматрасонии мақомоти давлатӣ барои субъектҳои минтақаи озоди иқтисодӣ ([Қонуни ҶТ аз 2.01.2019 № 1581](#))

1. Дар минтақаҳои озои иқтисодӣ маркази ягонаи хизматрасони мақомоти давлатӣ барои субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ таъсис дода мешавад ([Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581](#)).
2. Тартиби фаъолияти намоёндагони мақомоти давлатӣ дар ҳудуди минтақаҳои озои иқтисодӣ тибқи принципи “равзанаи ягона” аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад (Қонуни ҚТ аз 20.06.2024 №2077).

Моддаи 12. Кафолатҳои давлатӣ ба субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ

1. Давлат ҳимояи ҳуқуқ ва манфиатҳои субъектҳои минтақаи озои иқтисодиро дар ҳудуди минтақаи озои иқтисодӣ, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст, кафолат медиҳад.
2. Маҷмӯи кафолатҳои давлатӣ оид ба ҳифзи моликият, сармоягузорӣ ва истифодаи қитъаи замин, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ кардааст, ба субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ татбиқ мегардад.
3. Моликияти субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ танҳо дар ҳолатҳои пешбининамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон мавриди милликунонӣ, реквизиция ва ё мусодира қарор мегирад.
4. Ба субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ ҳуқуқи ба хориҷа интиқол додани маблағи даромади онҳо ва дигар маблағҳо бо асъори хориҷие, ки ба таври қонунӣ дар натиҷаи фаъолияти онҳо дар минтақаи озои иқтисодӣ пас аз пардохти андозҳо ба даст омадааст, кафолат дода мешавад ([Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581](#)).
5. Давлат ҳимояи пурра ва бечунучарои ҳуқуқ ва манфиатҳои қонунии субъектҳои минтақаи озои иқтисодиро тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон пас аз барҳамдиҳии минтақаи озои иқтисодӣ низ кафолат медиҳад.
6. Дар сурати пеш аз мӯҳлат барҳамхӯрии минтақаи озои иқтисодӣ ба субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ ҳуқуқи давом додани фаъолият тибқи қайду шартҳои аз лаҳзаи гирифтани мақоми субъекти минтақаи озои иқтисодӣ дошташон кафолат дода мешавад.
7. Зарар, ғоидаи аздастдода ва зарари маънавие, ки ба субъектҳои минтақаҳои озои иқтисодӣ аз ҷониби мақомоти давлатӣ ва ё шахсони мансабдор дар натиҷаи даҳлати беасос ба фаъолияти онҳо расонида мешаванд, бо тартиби судӣ ҷуброн карда мешаванд.
8. Давлат нисбати ӯҳдадорҳои субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ, ҳамчунин субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ нисбати ӯҳдадориҳои давлат ҷавобгар намебошанд.

БОБИ 3. ИДОРАКУНИИ МИНТАҚАҲОИ ОЗОИ ИҚТИСОДӢ

Моддаи 13. Ҳамоҳангсозӣ ва назорати фаъолияти минтақаҳои озоди иқтисодӣ

1. Ҳамоҳангсозӣ ва назорати фаъолияти минтақаҳои озоди иқтисодиро мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озоди иқтисодӣ амалӣ менамояд.
2. Мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озоди иқтисодӣ аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.
3. Мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озоди иқтисодӣ ва маъмурияти минтақаҳои озоди иқтисодӣ низоми ягонаи марказонидашудаи идораи минтақаҳои озоди иқтисодиро таъсис медиҳанд.
4. Муайян кардани сиёсати ягонаи давлатӣ оид ба таъсис ва фаъолияти минтақаҳои озоди иқтисодӣ ба зиммаи мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озоди иқтисодӣ вогузор карда мешавад.
5. Мақоми ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озоди иқтисодӣ пешбурди феҳристи ягонаи субъектҳои минтақаҳои озоди иқтисодиро дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда, тартиби онро муайян менамояд (Қонуни ҚТ аз 20.06.2024 №2077).

Моддаи 14. Маъмурияти минтақаҳои озоди иқтисодӣ

1. Дар ҳудуди минтақаҳои озоди иқтисодӣ вазифаи идоракунии давлатиро маъмурияти минтақаи озоди иқтисодӣ дар доираи ваколати худ, ки Қонуни мазкур, низомномаи минтақаи озоди иқтисодӣ, оиннома ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии танзимкунандаи фаъолияти минтақаҳои озоди иқтисодӣ муайян мекунанд, иҷро менамояд.
2. Маъмурияти минтақаи озоди иқтисодиро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис медиҳад.
3. Тартиби фаъолияти маъмурияти минтақаи озоди иқтисодиро низомномаи минтақаи озоди иқтисодӣ муайян менамояд.
4. Маъмурияти минтақаи озоди иқтисодӣ ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мақоми ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озоди иқтисодӣ ҳисоботдиҳанда мебошад (Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581).
5. Таъсиси маъмурияти умумӣ барои идоракунии якчанд минтақаҳои озоди иқтисодӣ иҷозат дода мешавад.
6. Роҳбарии фаъолияти маъмурияти минтақаи озоди иқтисодиро роҳбари маъмурияти минтақаи озоди иқтисодӣ амалӣ менамояд.
7. Роҳбари маъмурияти минтақаҳои озоди иқтисодӣ бо пешниҳоди мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озоди иқтисодӣ аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешавад.
8. Маъмурияти минтақаи озоди иқтисодӣ комиссияро оид ба баррасии бизнеснақшаҳо ва (ё) лоиҳаҳои сармоягузори докталабон- субъектони минтақаи озоди иқтисодӣ таъсис медиҳад. Тартиби фаъолияти комиссия оид ба баррасии бизнеснақшаҳо ва (ё) лоиҳаҳои сармоягузори докталабон-

субъектони минтақаи озои иқтисодӣ мутобиқи Низомномаи минтақаҳои озои иқтисодӣ муқаррар карда мешавад (Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581).

9. Маъмурияти минтақаи озои иқтисодӣ фаъолияти мутақобиларо бо сармоягузoron ва субъектҳои эҳтимолии минтақаи озои иқтисодӣ, аз ҷумла ҷиҳати баррасии дархостҳои сармоягузорӣ. Додани иҷозатномаҳо ва ҳуҷҷатҳои иҷозатдиҳи зарурӣ, тибқи принципи “равзанаи ягона” амалӣ менамояд (Қонуни ҚТ аз 20.06.2024 №2077).

Моддаи 15. Ваколатҳои маъмурияти минтақаи озои иқтисодӣ

1. Маъмурияти минтақаи озои иқтисодӣ дорои ваколатҳои зерин мебошад:
 - таҳия ва татбиқи стратегия ва барномаҳои рушди минтақаи озои иқтисодӣ;
 - таъмини ягонагӣ ва фаъолияти пурсамари минтақаи озои иқтисодӣ;
 - ташкили маҳзани иттилоотӣ-таҳлилии дурнамои рушди самараноки минтақаи озои иқтисодӣ;
 - фароҳам овардани шароити мусоид барои ҷалби сармояҳо;
 - додани мақоми субъекти минтақаи озои иқтисодӣ, баҳисобгирӣ ва пешниҳоди маълумотҳо оид ба субъекти минтақаи озои иқтисодӣ;
 - намояндагии манфиатҳои субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ дар мақомоти ҳокимияти давлатӣ;
 - наشري маълумот дар воситаҳои ахбори омма дар хусуси дар ҳудуди минтақаҳои озои иқтисодӣ вучуд доштани қитъаҳои заминӣ дар истифоданабуда ва молу мулкӣ давлатӣ;
 - ҷудо кардани қитъаи замин ва назорати истифодабарии он аз ҷониби субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ;
 - тақсим ва назорати харҷи маблағ барои ташкил ва рушди инфрасохтори минтақаи озои иқтисодӣ ва ҳифзи муҳити зист;
 - иҷрои вазифаҳо ҳамчун фармоишгари давлатӣ доир ба тайёр кардани ҳуҷҷатҳои банақшагирии ҳудуди минтақаи озои иқтисодӣ ва ташкили инфрасохтори саноатӣ, муҳандисӣ, нақлиёти ва иҷтимоии минтақаи озои иқтисодӣ;
 - додани иҷозати сохтмон, ташкил ва таъмини шартҳои техникии пайваستшавӣ ба шабакаҳои таъмини муҳандисию техникӣ;
 - идораи объектҳои моликияти давлатии воқеи ҳудуди минтақаи озои иқтисодӣ бо тартиби муқаррарнамудаи низомномаи минтақаҳои озои иқтисодӣ;
 - иштирок дар таҳияи барномаҳои рушди иқтисодӣ ва иҷтимоии воҳидҳои марзиву маъмурии дахлдор;
 - ҷамъовариҳои маълумоти оморӣ аз субъектҳои минтақаҳои озои иқтисодӣ, ки қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар намудааст;

- ташкил додани Фонди рушди минтақаи озоди иқтисодӣ бо мувофиқаи мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озоди иқтисодӣ;
 - ташкил, таъмин ва назорати фаъолияти сохтори истеҳсоли, коммуналӣ ва нақлиёти минтақаи озоди иқтисодӣ, аз ҷумла лоиҳакашӣ ва сохтмони биноҳои иншооти истеҳсоли, анбор, нақлиётӣ ва таъиноти дигари хизматӣ;
 - назорати субъектҳои минтақаҳои озоди иқтисодӣ оид ба риоя намудани муқаррароти Қонуни мазкур, низомномаи минтақаи озоди иқтисодӣ, шартномаҳо дар бораи фаъолият дар минтақаҳои озоди иқтисодӣ ва қонунгузорӣ дар бораи ҳифзи муҳити зист;
 - мусоидат ба фаъолияти мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳудуди минтақаҳои озоди иқтисодӣ;
 - пешниҳоди таклифҳо дар мувофиқа бо мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озоди иқтисодӣ ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба тағйир додани сарҳади минтақаи озоди иқтисодӣ ва таҳияи санадҳои меъёрии ҳуқуқие, ки фаъолияти минтақаи озоди иқтисодиро ба танзим мебароранд;
 - таъмини рушди минтақаи озоди иқтисодӣ бо роҳи ҷалб намудани сармоягузoron, маблағи ташкилотҳои ватанӣ ва хориҷӣ ба воситаи қарзҳои имтиёзнок, қарзҳо ва грантҳо дар мувофиқа бо мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озоди иқтисодӣ ва мақомоти ваколатдори давлатии соҳаи молия;
 - ба роҳ мондани ҳамкориҳо ва аъзо гардидан ба ташкилотҳои байналмилалӣ, ки бо масъалаҳои рушд ва фаъолияти минтақаҳои озоди иқтисодӣ машғул мебошанд;
 - анҷом додани дигар ваколатҳои, ки дар қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ гардидааст.
2. Иҷрои қарорҳои маъмурияти минтақаи озоди иқтисодӣ, ки дар доираи ваколати он қабул гардидаанд, дар ҳудуди он ҳатмӣ мебошад.

Моддаи 15. Фаъолияти ширкати хизматрасон

1. Ширкати хизматрасон дар минтақаи озоди иқтисодӣ аз ҷониби Шурои нозирони минтақаи озоди иқтисодӣ интихоб карда мешавад ([Қонуни ҚТ аз 20.06.2024 №2077](#)).
2. Фаъолияти умумии ширкати хизматрасон дар минтақаи озоди иқтисодӣ мутобиқи Низомномаи минтақаи озоди иқтисодӣ амалӣ карда мешавад ([Қонуни ҚТ аз 20.06.2024 №2077](#)).

Моддаи 16. Буҷети маъмурияти минтақаи озоди иқтисодӣ

1. Буҷети маъмурияти минтақаи озоди иқтисодӣ аз ҳисоби маблағҳои ҷудонамудай Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, манбаъҳои дохилӣ (пардохтҳо,

бoчқo вa дaрoмaдқo аз хизмaтpасoнӣ бa субъектқoи минтaқaқoи oзoди иқтисoдӣ) вa дигaр мaнбaъқoе, ки қoнунғyзoрии Ҷyмҳyрии Тoҷикистoн мaнъ нaкaрдaаст, тaшaккyл мeёбaд.

2. Бyцeти мaъмyрияти минтaқaи oзoди иқтисoдирo дaр сoли мoлиявӣ мaъмyрияти минтaқaи oзoди иқтисoдӣ тaҳия мeнaмoяд вa oн аз ҷoниби мaқoмoти вaкoлaтдoри дaвлaтӣ oид бa минтaқaқoи oзoди иқтисoдӣ бo мyвoфиқaи мaқoмoти вaкoлaтдoри дaвлaтии сoҳaи мoлия тaсдиқ кaрдa мeшaвaд.
3. Нoмгӯй вa aндoзaи пaрдoхти мaблaғи кoрқo вa хизмaтpасoнии мaъмyрияти минтaқaқoи oзoди иқтисoдирo мaқoми вaкoлaтдoри дaвлaтӣ oид бa минтaқaқoи oзoди иқтисoдӣ дaр мyвoфиқa бo мaқoми вaкoлaтдoр дaр сoҳaи мoлия тaсдиқ мeнaмoяд ([Қoнyни ҶТ аз 2.01.2019 № 1581](#)).

Мoддaи 17. Шyрoи нoзирoни минтaқaқoи oзoди иқтисoдӣ ([Қoнyни ҶТ аз 20.06.2024 №2077](#))

1. Шyрoи нoзирoни минтaқaқoи oзoди иқтисoдӣ мaқoми мaшвaрaтӣ, eкcпepтӣ вa ҳaмoҳaнғсoзи фaёoлияти минтaқaқoи oзoди иқтисoдӣ бyдa, аз нaмoяндaқoи мaқoмoти вaкoлaтдoри дaвлaтӣ oид бa минтaқaқoи oзoди иқтисoдӣ, мaқoмoти мaҳaллии ҳoкимияти дaвлaтиe, ки дaр ҳyдyди мaъмyрии oнқo минтaқaқoи oзoди иқтисoдӣ тaъсис дoдa шyдaаст, нaмoяндaқoи мaқoмoти гyмpyк вa aндoз, бизнeс-accотсиaтсияқo, нaмoяндaгoни субъектқoи минтaқaқoи oзoди иқтисoдӣ ибoрaт мeбoшaд ([Қoнyни ҶТ аз 2.01.2019 № 1581](#), [Қoнyни ҶТ аз 20.06.2024 №2077](#)).
2. Тaртиби тaшкил, фaёoлият вa вaзифaқoи Шyрoи нoзирoн аз ҷoниби Ҳyкyмaти Ҷyмҳyрии Тoҷикистoн мyайян кaрдa мeшaвaд.

Мoддaи 18. Фoндқoи рyшди минтaқaқoи oзoди иқтисoдӣ

1. Фoндe ҷyмҳyриявии рyшди минтaқaқoи oзoди иқтисoдӣ аз ҷoниби Ҳyкyмaти Ҷyмҳyрии Тoҷикистoн тaшкил кaрдa шyдa, oнpo Шyрoи Фoнд идoрa мeнaмoяд.
2. Мaнбaъқoи тaшaккyлeбӣ вa сaмти хaрҷи мaблaғи Фoндe ҷyмҳyриявии рyшди минтaқaқoи oзoди иқтисoдӣ бo низoмнoмa дaр бoрaи Фoнд мyайян кaрдa мeшaвaд.
3. Мaъмyрияти минтaқaи oзoди иқтисoдӣ дaр мyвoфиқa бo мaқoмoти вaкoлaтдoри дaвлaтӣ oид бa минтaқaқoи oзoди иқтисoдӣ мeтaвoнaд Фoндe рyшди минтaқaи oзoди иқтисoдирo тибқи низoмнoмaи минтaқaи oзoди иқтисoдӣ тaшкил нaмoяд.
4. Мaнбaъқoи тaшaккyлeбӣ вa сaмти хaрҷи мaблaғи Фoндe рyшди минтaқaи oзoди иқтисoдӣ аз ҷoниби мaъмyрияти минтaқaи oзoди иқтисoдӣ дaр мyвoфиқa бo мaқoмoти вaкoлaтдoри дaвлaтӣ oид бa минтaқaқoи oзoди иқтисoдӣ мyайян кaрдa мeшaвaд.

БОБИ 4. НИЗОМИ МАХСУСИ ҲУҚУҚӢ ДАР МИНТАҚАҲОИ ОЗОДИ ИҚТИСОДӢ

Моддаи 19. Хусусиятҳои танзими гумруки дар минтақаҳои озоди иқтисодӣ

1. Минтақаи озоди иқтисодӣ қисми минтақаи гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоб меравад. Моли дар ҳудуди минтақаи озоди иқтисодӣ ҷойгиршуда бо мақсади озод намудан аз бочҳои гумруки ва андозҳо, инчунин манъ ва маҳдудкуниҳои дорои хусусияти иқтисодӣ, ки тибқи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян шудаанд, ҳамчун моли берун аз ҳудуди гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгиршуда ҳисобида мешавад ([Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581](#)).
2. Ба минтақаи озоди иқтисодӣ молҳои хориҷӣ ва ватанӣ бе пардохти бочҳои гумруки ва андозҳо, инчунин бе истифодаи манъ ва маҳдудкуниҳои дорои хусусияти иқтисодӣ, ки тибқи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян шудаанд, ворид карда мешаванд.
3. Воридоти таҷҳизоти истеҳсолӣ, сохтмонӣ ва молҳои зарурӣ барои ташкили инфрасохтори минтақаҳои озоди иқтисодӣ аз ҷониби субъектҳо ва маъмурияти минтақаҳои озоди иқтисодӣ аз пардохти андоз ва бочҳои гумруки озод мебошад. Номгӯи чунин молҳо аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.
4. Ҳангоми аз ҳудуди минтақаи озоди иқтисодӣ ба беруни ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон интиқол додани мол, андозҳо ва бочҳои гумруки, ба истиснои хироҷи барасмиятдарории гумруки ситонида намешаванд, манъ ва маҳдудкуниҳои дорои хусусияти иқтисодӣ татбиқ намегарданд ([Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581](#)).
5. Ҳангоми аз ҳудуди минтақаҳои озоди иқтисодӣ ба қисми дигари ҳудуди гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон интиқол додани мол андозҳо ва бочҳои гумруки ситонида мешаванд ва чораҳои манъ ва маҳдудкуниҳои дорои хусусияти иқтисодӣ, ки мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда шудаанд, тибқи шартҳои низоми гумрукии қабулгардида татбиқ карда мешаванд.
6. Ҳангоми аз ҳудуди як минтақаи озоди иқтисодӣ ба ҳудуди минтақаи озоди иқтисодии дигари Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти назорати гумруки интиқол додани молҳо андоз ва бочҳои гумруки ситонида намешаванд ва чораҳои манъ ва маҳдудкуниҳои дорои хусусияти иқтисодӣ, ки санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар намудаанд, татбиқ намегарданд ([Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581](#)).
7. Муайян намудани кишвари истеҳсолкунанда нисбати молҳои дар минтақаи озоди иқтисодӣ истеҳсолшуда ва ба он интиқолшаванда мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, амалӣ карда мешавад.

8. Тартиби барасмиятдарории гумрукӣ ва баҳисобгирии молро дар ҳудуди минтақаи озои иқтисодӣ қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Моддаи 20. Хусусиятҳои андозбандӣ дар минтақаи озои иқтисодӣ

1. Низоми андози фаъолияти минтақаи озои иқтисодӣ тартиб ва шартҳои андозбандии имтиёзноки фаъолияти субъектҳоро дар ҳудуди ин минтақа муқаррар мекунад.
2. Дар ҳудуди минтақаҳои озои иқтисодӣ фаъолияти соҳибкорӣ, новобаста ба шаклҳои моликият, аз пардохти ҳама гуна андозҳо, ки дар Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ гардидаанд, ба ғайр аз андози иҷтимоӣ ва андоз аз даромади шахсони воқеӣ озод карда мешавад.
3. Андози иҷтимоӣ ва андоз аз даромади шахсони воқеии минтақаҳои озои иқтисодӣ мутобиқи Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон мустақилона ҳисоб ва пардохт карда мешаванд.
4. Андоз аз даромади шахсони воқеӣ барои мутахассисони хориҷӣғайррезидентони Ҷумҳурии Тоҷикистон бо тартиби дар Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон муқарраргардида пардохт карда мешавад.
5. Пардохти пурра ва саривақтии андози иҷтимоӣ ва андоз аз даромади шахсони воқеии минтақаҳои озои иқтисодиро мақомоти андоз назорат мекунад.
6. Даромади бадастомадаи сармоягузори хориҷӣ ва музди меҳнати кормандони хориҷӣ, ки бо асъори хориҷӣ пардохт шудааст, бидуни монеа метавонанд ба хориҷи кишвар интиқол дода шаванд ва дар ин маврид онҳо аз андоз озод мебошанд (Қонуни ҶТ аз 2.01.2019 № 1581).
7. Имтиёзҳои андозӣ танҳо ба он қисми фаъолияти субъектҳо, ки дар ҳудуди минтақаи озои иқтисодӣ анҷом дода мешаванд, амал мекунанд. Андозбандии фаъолияти берун аз ҳудуди минтақаҳои озои иқтисодӣ дар асосҳои умумӣ мутобиқи қонунгузории андози Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ мегардад.
8. Субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ андозсупоранда буда, баҳисобгирии фаъолияти молиявӣ хоҷагидориро мустақилона пеш мебаранд.
9. Дар ҳудуди минтақаи озои иқтисодӣ объектҳои андозбандӣ, ки ба субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ тааллуқ надоранд, мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон андозбандӣ карда мешаванд.

Моддаи 21. Танзими молиявӣ ва асъорӣ дар минтақаи озои иқтисодӣ

1. Субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботи молиявиро тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ менамоянд. Хусусиятҳои баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботи молиявӣ вобаста ба фаъолияти субъектҳои минтақаҳои озои иқтисодӣ аз ҷониби мақомоти

ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озоди иқтисодӣ якҷоя бо мақомоти давлатии ваколатдори соҳаи молия муайян карда мешаванд.

2. Дар ҳудуди минтақаи озоди иқтисодӣ муомилоти озоди асъори хориҷӣ дар баробари асъори миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ мегардад.

Моддаи 22. Фаъолияти бонкҳо ва ташкилотҳои қарзии (кредитии) ғайрибонкӣ

1. Дар ҳудуди минтақаи озоди иқтисодӣ бонкҳо ва ташкилотҳои қарзии (кредитии) ғайрибонкӣ мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият мекунанд.
2. Тартиби таъсиси бонкҳо ва ташкилотҳои қарзии (кредитии) ғайрибонкӣ ва фаъолияти онҳоро дар ҳудуди минтақаи озоди иқтисодӣ қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунанд.

Моддаи 23. Фаъолияти суғуртавӣ

Суғуртақунонӣ дар минтақаи озоди иқтисодӣ тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешавад.

Моддаи 24. Муносибатҳои меҳнатӣ дар минтақаи озоди иқтисодӣ

1. Муносибатҳои меҳнатӣ дар минтақаи озоди иқтисодӣ тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон, созишномаҳои коллективӣ ва шартномаҳои (қарордодҳои) меҳнати инфиродӣ ба танзим дароварда мешаванд.
2. Созишномаҳои коллективӣ ва шартномаҳои (қарордодҳои) меҳнати инфиродӣ набояд шароити кормандони ҳамин корхона ва ташкилотҳоро нисбати шароити пешбининамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, вазнин намоянд.
3. Шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд, аз ҷумла кормандони хориҷӣ, мутахассисони муҳандисию техникӣ ва идоракунӣ ҷиҳати иҷрои корҳои тахассусии марбут ба ҳудуди минтақаи озоди иқтисодӣ бо назардошти талаботи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷалб карда мешаванд ([Қонуни ҶТ аз 2.01.2019 № 1581](#)).
4. Барасмиятдарории иҷозати кор ба кормандони хориҷӣ тибқи Дастурамали тартиби содакардашудаи додани иҷозати кор ба шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд барои фаъолияти меҳнатӣ дар ҳудуди минтақаҳои озоди иқтисодӣ, ки аз ҷониби мақомоти ваколатдори давлатӣ дар соҳаи меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли ва мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озоди иқтисодӣ тасдиқ шудааст, анҷом дода мешавад ([Қонуни ҶТ аз 2.01.2019 № 1581](#), ([Қонуни ҶТ аз 20.06.2024 №2077](#)).

Моддаи 25. Амнияти экологӣ ва ҳифзи муҳити зист

Муносибатҳо дар баҳши амнияти экологӣ ва ҳифзи муҳити зист дар ҳудуди минтақаи озои иқтисодӣ тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, танзим мегарданд.

Моддаи 26. Тартиби истифодабарии замин

1. Маъмурияти минтақаи озои иқтисодӣ қитъаҳои замин дар ҳудуди минтақа ҷойгиршударо дар асоси муқаррароти Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки муносибатҳои вобаста ба заминро танзим мекунанд, истифода менамояд ([Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581](#)).
2. Тартиби пешниҳоди қитъаҳои замин ба субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ дар ҳудуди минтақаи озои иқтисодӣ мувофиқи низомномаи минтақаи озои иқтисодӣ муайян карда мешавад.

Моддаи 27. Санҷиши фаъолияти субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ

Фаъолияти субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ аз ҷониби мақомоти назоратӣ мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва бо огоҳ намудани мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озои иқтисодӣ санҷида мешавад.

Моддаи 28. Иҷозатномадиҳӣ ба фаъолияти субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ

Ба фаъолияти субъектҳои минтақаҳои озои иқтисодӣ мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозатнома дода мешавад.

Моддаи 29. Тартиби содаи реҷаи раводид

Ба расмӣ даровардан ва додани раводиди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд, ки дар минтақаҳои озои иқтисодӣ фаъолият менамоянд, тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешавад ([Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581](#)).

БОБИ 5. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 30. Тартиби баррасии баҳсҳо

Баҳсҳои байни субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ ва мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ оид ба масъалаҳои вобаста ба фаъолияти онҳо дар ҳудуди минтақаи озои иқтисодӣ алоқаманд аз тарафи суд баррасӣ карда мешаванд.

Моддаи 31. Барҳамдиҳии минтақаҳои озои иқтисодӣ

1. Минтақаи озои иқтисодӣ мутобиқи Қонуни мазкур бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барҳам дода мешавад.
2. Ба анҷом расидани мӯҳлати фаъолияти минтақаи озои иқтисодӣ, ки бо низомномаи минтақаи озои иқтисодӣ муқаррар карда шудааст, асоси барҳамдиҳии минтақаи озои иқтисодӣ ба ҳисоб меравад.

3. Минтақаи озои иқтисодиро метавон бо пешниҳоди мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озои иқтисодӣ ва мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, ки дар ҳудуди он минтақаи озои иқтисодӣ таъсис дода шудааст, пеш аз мӯҳлат барҳам дод ([Қонуни ҶТ аз 2.01.2019 № 1581](#)).
4. Минтақаи озои иқтисодиро дар ҳолатҳои зерин пеш аз мӯҳлат барҳам додан мумкин аст:
 - агар дар давоми ҳафт соли баъди таъсиси минтақаи озои иқтисодӣ ягон субъект ба қайд гирифта нашуда бошад ва шартнома дар бораи фаъолият дар минтақаи озои иқтисодӣ баста нашуда бошад ё ин ки ҳамаи шартномаҳои пеш басташуда бекор карда шуда бошанд;
 - агар дар давоми ҳафт соли пайдарпай дар минтақаи озои иқтисодӣ субъектҳои он фаъолият накарда бошанд.
5. Барҳам додани минтақаи озои иқтисодӣ боиси маҳрум шудани субъекти минтақаи озои иқтисодӣ аз ҳуқуқ ва ўҳдадорихое, ки Қонуни мазкур пешбинӣ намудааст, мегардад. Барҳам додани минтақаи озои иқтисодӣ боиси оқибатҳои ҳуқуқӣ нисбати фаъолияти соҳибкори инфиродӣ ва ташкилотҳое, ки новобаста аз шаклҳои ташкилию ҳуқуқиашон дар ҳудуди собиқ минтақаи озои иқтисодӣ фаъолият менамоянд ё тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон барҳам дода шудаанд, намегардад.
6. Дар ҳолати барҳам додани минтақаи озои иқтисодӣ субъектҳои минтақаҳои озои иқтисодӣ метавонанд фаъолияти худро дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон бидуни бақайдгирии иловагӣ ё азнавбақайдгирӣ бо тартиби умумӣ идома диҳанд ([Қонуни ҶТ аз 2.01.2019 № 1581](#)).

Моддаи 32. Ҷавобгарӣ барои риоя накардани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои риоя накардани Қонуни мазкур тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 33. Дар бораи аз эътибор соқит донистани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи минтақаҳои озои иқтисодӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон"

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 17 майи соли 2004 "Дар бораи минтақаҳои озои иқтисодӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон" (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2004, №5, мод. 335) аз эътибор соқит дониста шавад.

Моддаи 34. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон

ш.Душанбе

25 марти соли 2011 № 700

Эмомалӣ Раҳмон

ҚАРОРИ
МАҶЛИСИ НАМОЯНДАГОНИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Дар бораи қабул кардани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи минтақаҳои озоди иқтисодӣ"

Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи минтақаҳои озоди иқтисодӣ" қабул карда шавад.
2. Қарори Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Оиди қабул намудани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи минтақаҳои озоди иқтисодӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон" аз 18 феввали соли 2004, №1068 (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2004, №2, мод. 114) аз эътибор соқит дониста шавад.

Раиси

**Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии
Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе,
23 феввали соли 2011, № 338**

Ш. Зӯҳуров

ҚАРОРИ
МАҶЛИСИ МИЛЛИИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Оид ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи минтақаҳои озоди иқтисодӣ"

Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистонро "Дар бораи минтақаҳои озоди иқтисодӣ" баррасӣ намуда, қарор мекунад:

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи минтақаҳои озоди иқтисодӣ" ҷонибдорӣ карда шавад.

Раиси

**Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии
Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе,
11 марти соли 2011 № 140**

М.Убайдуллоев